

DEN MUSIKALISKE AMBASSADÖREN BAGAS HAPSORO

Ambassadören: Vi kan lyssna på och lära oss av svenskarna, ni är ju ett av världens lyckligaste folk. En relation med Sverige erbjuder oss många möjligheter, t.ex. utbyten inom vetenskap, forskning och studentutbyten. Vi kan även inhämta kunskap inom områden som t.ex. kvinnligt ledarskap, miljö, jämställdhet, fred, korruption, transparens och hur svenska lösningar påverkar internationellt synsätt.

Sahabat: För 15 år sedan förklarade en tjänsteman på Indonesiens UD, så här för mig: "Sverige är en bra nation att hålla hand med när det gäller mänskliga rättigheter". Är det fortfarande så eller omfattar en svensk-indonesisk relation mer än så i dag?

Ambassadören: Relationen innebär mer idag. Sverige är ju känt som ett "Dialogens land", det innebär att relationen även omfattar utbyten inom områden som, ekoturism, demokrati, fred och tolerans i en mångkultur.

Sahabat: Beskriv relationen mellan våra länder i dag och hur våra länder vill att den ska vara i framtiden.

Ambassadören: För Indonesien är Sverige inte bara en viktig bilateral partner i Europa, Sverige är likaså en strategisk partner när vi behandlar

globala frågor. Vi har ett nära samarbete inom miljö och klimatfrågor, förnybar energi, produktinnovationer samt regional och global säkerhet. Utveckling på handelssidan är lovande, där vi kan dra fördel av Svenska Institutet speciella förtroende för Indonesien. Prioriterade områden är infrastruktur, energi, livsmedel, säkerhetsfrågor, turism och varvsindustrin. Antalet utbyten av studenter till KTH och universiteten i Sverige ökar. Framtiden ser lovande ut, där vi förslagsvis kan öka utbytet inom vindkraft, avfallshantering, solenergi och andra områden där vi kompletterar varandra.

Sahabat: Varför har just ni utsetts till ambassadör i Sverige? Har ni någon speciell uppgift? Beskriv ert jobb och era idéer om "Hur man maximerar relationen" mellan våra länder.

Ambassadören: Jag vill försöka maximera de s.k. "Non government" relationerna, kulturutbytet, ekoturism och måhända kan jag bidra till att Eskilstuna Zoo kan ersätta den Komodovaran som dog. Jag önskar att svenska investeringar är behovsanpassade till s.k.. utvecklingspaket, innehållande tekniköverföring, utbildning, praktik och stipendier.

Sahabat: Ert uppdrag i Sverige, skiljer det sig från andra indonesiska ambassadörers uppdrag i andra länder? Ge oss exempel.

Ambassadören: Alla uppdrag skiljer sig från varandra och prioriteringarna skiljer sig från land till land. Exempel är att lära oss mer om regional säkerhet typ den som existerar i Balticum och mer om den svenska helhetsfilosofin att producera vapen samtidigt som man förespråka fred på jorden. Vi vill även veta mer om hur man producerar varor utan att förstöra miljön och hur man inför *policies* för detta.

Ambassadören med familj

Sahabat: Vad kan Svenska Indonesiska Sällskapet och den indonesiska ambassaden göra tillsammans för att stärka vår relation och främja Indonesien i Sverige och Sverige i Indonesien?

Ambassadören: Tillsammans kan vi introducera Indonesien i Sverige och stärka Indonesiens profil i Sverige. Turism och digital ekonomi är områden med stor potential där vi kan samarbeta i ett s.k. "Win-win" förhållande.

Sahabat: Den sista frågan: Barak Obama sa "Om alla var som skandinaverna skulle allt vara lättare. Lyssnar vi på honom låter det som att ni fått ett lätt jobb, håller ni med?"

Ambassadören: Obama är förnuftig, han vet att en överenskommelse med er skandinaver efterlevs nu och i framtiden. Ett sådant handlingsätt gör jobbet lättare, även för mig.

Bild: Nina Hansson, Tabir Pakuwibowo, privat och Regeringskansliet

Bagas Hapsoro är född 1958. Han har studerat konst och har även en examen i juridik. Han har arbetat vid utrikesförvaltningen sedan 1984 och har bland annat innehaft följande befattningar:

- 2013–2015 Senior rådgivare för ledningsfrågor vid utrikesministeriet i Jakarta samt medlem av ledningsgruppen på ASEAN-institutet för fred och försoning
- 2010–2013 Biträdande generalsekreterare på ASEAN-sekretariatet, administrativa avdelningen
- 2007–2010 Ambassadör i Libanon
- 2005–2007 Ansvarig för ASEAN-frågor på Asienheten vid utrikesministeriet i Jakarta
- 2004–2005 Samordnare hos generaldirektören för ASEAN-samarbetet vid utrikesministeriet i Jakarta
- 2002–2004 Rådgivare i ekonomiska frågor vid Indonesiens representation i Genève

På tre månader hann Indonesiens nyanlända ambassadör till Sverige, Bagas Hapsoro, med att besöka 14 platser i Sverige. Han har träffat delar av den svenska regeringen, svenskt näringsliv och även svenska studenter för att bygga nätverk och relationer. För Sahabats Hans & Nina Hansson berättade han om sina uppdrag, bobby m.m.. "Jag är musiker också, inte bara diplomat", avslutade han mötet. Ambassadören spelar olika instrument på sin fritid. Intervjun blev längre än planerat och tyvärr tvingades vi att skära ner på informationen som ambassadören så generöst delade med sig av.

Sahabat: Ni är nyutnämnd ambassadör till Sverige, hur känns det?

Ambassadören: Jag känner mig hedrad att få komma till ett land som likt Indonesien är fredsälskande och där befolkningen likt oss, är känd för att hålla en låg profil.

Sahabat: Beskriv er bakgrund.

Ambassadören: Jag har engagerat mig i *Multilateral diplomati* d.v.s. att arbeta fram praxis som involverar mer än två nationer eller partier, för att uppnå diplomatiska lösningar på internationell problematik. Har även engagerat mig i *Bilateral diplomati* d.v.s. att bestämma när, var och hur en viss relation mellan länder är mest relevant.

Sahabat: Varför är en god relation mellan Sverige och Indonesien viktigt?

Från vänster till höger: Ambassadören besöker en högskola, överlämnar kreditivbrev till kungen och träffar studenter från Indonesien (PPI)

I DETTA NUMMER

Den musikaliske ambassadören Bagas Hapsoro.....	1	Sugen på En kopp Java	3
Styrelsen har ordet	2	Exploring Indonesia, Sundaöarna i östra Indonesia	3
Album.....	2	Koppla av och må bra på Togianöarna	4
Kultur, Jalan-Jalan.....	2		

Styrelsen har ordet

Först vill Styrelsen hälsa Indonesiens nye ambassadör till Sverige och Lettland, Bp. R. Bagas Hapsoro med fru Ibu Sumaningsih Retno Savitri, välkomna till Stockholm. SIS har redan träffat ambassadören vid olika tillfällen och börjat bygga upp ett nära samarbete mellan ambassaden och SIS.

Sedan årsmöte har vi visat den indonesiska filmen *Jalanan* som bl.a. besöktes av ett större antal indonesiska studenter från Stockholmsregionen. Den 3 maj ordnade vi en Informationskväll, "Explore Indonesia" med fokus på Sundaöarna i samarbete med Orient Tours, Asien Paradisresor och den Indonesiska Ambassaden..

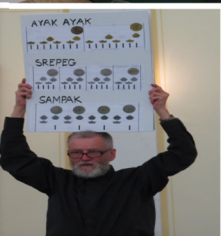
Styrelsen gläder sig mycket över att så många medlemmar deltagit på våra aktiviteter och att ni ställer upp och biträder oss på olika sätt. För detta vill vi uttrycka vårt varma tack, men vi behöver bli fler och styrelsen värdar till er alla att värva nya medlemmar.

A.L.B.U.M

Den 30 mars visade vi i samarbete med Sensus Studieförbund filmen "Jalanan".

Gong Bron Gamelan uppträdde på Stockholm Early Music Festival lördag den 4 Juni i Storkyrkosalen i Gamla stan.

KULTUR

Jalan - Jalan

När en indones pratar om *Jalan - Jalan* är det alltid med glimten i ögat och med drömmen om att njuta av livet. Att ge sig ut på en resa eller åka ut på en tur är nog den bästa definitionen av *Jalan - Jalan* jag kommer på. För inte kan man översätta *Jalan - Jalan* ordagrant med att "gå och gå", det är ju bara klockan som "går och går".

Tidigt lärde jag mig att *Jalan - Jalan* är en viktigt aktivitet för indoneser och att än viktigare är *Jalan - Jalan* för indonesiska damer, det förstod jag när jag gifte mig. Hustru min är med i Darma Wanita på Indonesiska Ambassaden i Köpenham, en förening för enbart kvinnor. Hennes förening bestämde redan i november att åka till Madrid i april.

Förberedelserna som var intensiva och mycket noggranna gick ut på att hitta billigt boende och billigt resande för hela gruppen. När allt var bokad fram i februari och jag ställde frågan vad skall de skulle göra, fick jag svaret: Hotellet och biljetterna är bokade, sen får vi se vad vi gör. En resa, men lite oplanerad tänkte jag, det måste vara en korrekta definitionen av en äkta *Jalan - Jalan*.

Hur är det då med männen, åker de iväg och *Jalan - Jalan*? Jo, några månader innan Gothia Cup får jag en fråga från en av ledarna för ett av lagen. "Vi tänker hoppa av flyget i Oslo och ta oss med buss till Göteborg, var hyr man en buss och vad kostar det?"

Vän av ordning och reda och med erfarenhet från tidigare år svarar jag honom: "Allt kan hända utanför schemat, vet ni inte att laget måste vara på plats i Göteborg i god tid på lördagen"? Jag är ingen reseledare, jag jobbar för barnen, inte för föräldrar och andra besökare.

Svaret var: "Laget mår bäst om du som volontär hjälper oss med bra information. I det här fallet är det, var hittar vi en buss som tar oss från Oslo till Göteborg". Sammanfattningsvis, män och ungdomar gillar också att ge sig ut och *Jalan - Jalan*, till exempel i en buss från Oslo till Göteborg.

Finns det då ett samband mellan *Jalan - Jalan* och shopping? På 90-talet träffade jag Maku Maramis som drev en resebyrå i Jakarta. Maku hade hand om statstjänstemännens och politikernas resor. Vi satt på ett café i Köpenhamn när han över en kopp kaffe avslöjade för mig hur man som reseledare och guide ordnar en lyckad *Jalan - Jalan* tur för en grupp damer.

"Normalt ingår det ett besök i ett köpcenter, suvenirer du vet", förklarade Maku. Väl inne på köpcentrat letar du upp ett café och talar om för gruppen att det är fritt att gå runt på egen hand och att om två timmar träffas ni där på caféet igen.

Makus råd fick jag nytta av 1998, när jag ombads att ta hand om en grupp damer under tiden som deras män satt i möte med affärsfolk i Stockholm. Sagt och gjort, programmet för dagen fick bli så här: På förmiddagen blev det promenad och lunch i Gamla stan och på eftermiddagen "fri

tid" i Gallerian.

Shopping blev det, jag har aldrig sett så mycket påsar och paket. Det fick mig att ställa frågan hur de skulle få med sig allt hem till

Jakarta. Damerna talade om för mig att dem hade gott om plats eftersom dem reste med eget flyg till Europa denna gången. Sammanfattningsvis, har man stort bagageutrymme t.ex. ett eget flygplan så går det bra att kombinera *Jalan - Jalan* med shopping.

Till sist, vart är indoneser då på väg när de inte ger sig ut och *Jalan - Jalan*? Jo, om man frågar "Mau kemana (vart är du på väg)" får man ofta svaret "Mau pulang (på väg hem)". Det låter med andra ord som indoneser trots sin förkärlek för *Jalan - Jalan* utflykter, har samma syn på tillvaron som oss svenskar, att "Borta är bra men hemma är bäst".

Text: Hans Hansson

Foto: Nina Hansson

Ordförande & Ansvarig utgivare: Nada Danielsson
Redaktör/layout: Nina Mussolini-Hansson (ninahansson67@gmail.com)

Redaktion: Elisabet Lind, Hans Hansson, Sissel Almgren
Medlemsärenden: Salma Benckert-Niklaus (sismedlem@gmail.com)
Svensk-Indonesiska Sällskapet (SIS) www.svensk-indonesiska.se
E-post (allmänna frågor) : swedish.indonesian@gmail.com

SIS finns på Facebook.

Sugen på

"En kopp Java"

Kanske vi dricker kaffe "En Java" utan att tänka på dess historik och var namnet kommer ifrån. Kaffe är rostade bär från kaffebusken. Kaffebusken kommer ursprungligen från subtropiska Afrika och har därifrån exporterats till andra delar av världen, Kaffe sägs öka hjärtaktiviteten och stimulerar nervsystemet.

Kaffedrickandet har sitt ursprung i Etiopien för två tusen år sedan. Det första kaffehuset tros ha varit i Mecka på 1400-talet. Kaffet fick sedan en spridning via Arabiska halvön till Turkiet och nådde Sverige under slutet av 1600-talet. Holländarna tog med sig kaffet från arabländerna till Indonesien under 1600-talet, först till Java sedan till Sumatra och Celebes. Holländarna var framgångsrika och började producera och transportera kaffe billigare än araberna, 1616 nådde den första stora kaffelasten Europa. Från kyrkligt håll var mottagandet en aning svårt eftersom man hade föreställningen att Satan gett de otrogna kaffet att dricka istället för de kristnas nattvardsvin. Ett antal präster lyckades dock övertala påven som döpte drycken till kaffe.

Den första kaffe lasten kom till Göteborg 1685. I

början av 1700-talet hade Stockholm ett femtiotal kaffehus. Vid 1756 års riksdag infördes förbud mot kaffedrickande, och blev någon ertappad med kaffedrickande utdömdes böter. Men 1769 hävdes förbudet och ersattes med en importtull.

Den första kaffekontakten mellan Sverige och Indonesien uppstod under 1700 talet när Ostindienfararna passerade Batavia (Jakarta) på sin väg till och från Kina. I Kina handlade man bl.a. porslin, sidentyger och te. Men från Indonesien så tog man troligen med sig kaffe. Under 1900-talet ökade konsumtionen av kaffe över hela västvärlden. Idag är kaffe den vanligaste drogen i Världen. Idag sker odling inte bara i Latinamerika och Afrika utan även Asien där Vietnam och Indonesien blivit stora kaffeproducerande länder.

Vilka kaffesorter finns det i Indonesien? Javakaffe som framställs av arabiskt kaffe odlat i Indonesien. Kaffe Toraja är en annan sort från Tana Toraja, Sulawesi. Kopi Luwak är en mycket dyr sorts kaffebönor. De skördas i Indonesien, men inte direkt från kaffebusken. Kopi Luwak utvinns i stället ur spillningen från det kattliknande djuret indisk palmård. Palmården äter bara de bästa sorterna av bären och efter att de passerat djurets matsmältningssystem kan kaffebönorna plockas ur dess avföring för rengöring och rostning. Den ökade efterfrågan har lett till att produktionen har industrialiserats. Palmårdar hålls i burar och tvångsmatas med kaffebönor.

Ett svenskt företag som spridit Indonesiskt kaffe och namnet Java i Sverige är Tehuset Java i Lund. Tehuset Java är ett anrikt företag som grundades redan 1932 av John Arnerius. Butiken ligger på bottenvåningen i ett gammalt hus från 1700-talet och har legat där sedan öppningsdagen. När Arnerius startade sitt företag satte han upp texten "Köp edert kaffe här" i sitt fönster och uppmuntrade kunderna att handla kaffe hos honom. Först 1987

bytte företaget namn från Javaimporten till dagens: Tehuset Java AB. Butiken är numera lika välbesökt av turister på sommaren som de andra av Lunds många sevärdheter. I Stockholmsområdet har man öppnat butiker på Lidingö, i Vasastaden, på Östermalm och en butik i Ähléns City.

Sofia Wilén på Tehuset Java förklarar så här när vi frågar om anknytningen till Indonesien: "Namnet Javaimporten som vi först hette och sedan

Tehuset Java, anknyter både till Java som slang för kaffe och till Indonesien. Idag säljer vi te från Indonesien, inte i stora mängder men dock! Bland annat har vi ett te som heter Highgrown Java som är kraftfullt med djupa smaker och en balanserad eftersmak, en riktig favorit!" "Vi har även sålt Kopi Luwak, men vi upptäckte att de stackars mårddjuren inte levde under de bästa förhållandena, så vi har slutat sälja Kopi Luwak. Men vi har andra kaffesorter, bland annat från Sumatra. Ett riktigt gott kaffe kommer därifrån, Sumatra Gayo Mountain heter det. Vi har även Indonesiskt kaffe i flera av våra kaffeblandning.

Text: Mas Bengt alias BamBang Salim

Bild: Hans Hansson

Sagt om kaffe

Att smeka en ripa: Att dricka en kopp kaffe, används företrädesvis av människor som härstammar från Sveriges nordligaste trakter.

Kaffe - svart som helvetet, starkt som döden, sött som kärleken. Ett gammalt turkiskt ordspråk.

Ska vi prata Java över en kopp kaffe, sa programutvecklaren till datanörden.

Bönjuice = Helt vanligt bryggkaffe

Exploring Indonesia: Sundaöarna i östra Indonesien

Den 3 maj organiserade SIS i samarbete med Indonesiens ambassad, Studieförbundet Sensus, Orient Tours och

Asien Paradisor ett seminarium om de s.k. små Sundaöarna (*Lesser Sunda Islands*). Seminariet beskrev hur folket som bor på öarna lyckats bevara sin livsstil, tro och sina rötter.

Enligt Wikipedia räknas Bali, Lombok, Sumbawa, Flores, Sumba, Timor, Alor archipelago, Barat Daya Islands och Tanimbar Islands till de sk. *Lesser Sunda Island*. De flesta av öarna är vulkaniska och en del av vulkanerna är fortfarande aktiva, t.ex. Rinjani på Lombok och Kelimutu på Flores. Kelimutu är unik med sina tre kratrar som

skiftar färg. Flores och Komodoön består nästan enbart av savann. På Komodo finns det en nationalpark där man kan se världens största nu levande ödla, komodovaranen, som är 2-3 meter lång och kan väga upp till 100 kg.

Det var ett mycket spännande seminarium som gav deltagarna värdefull information om öarna, generell information om Indonesien, visumregler, klimatinformation och hur man reser dit. Aktiviteten avslutades med fika och mingel.

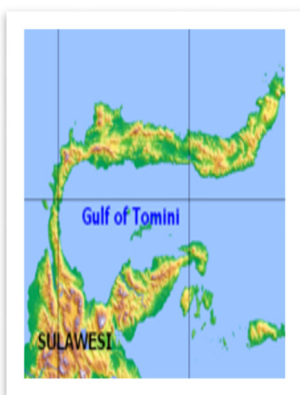
Text: Tutut Handayani

Bild: SIS

Koppla av och må bra på Togianöarna

Det kan vara lite komplicerat att ta sig ut till Togianöarna, men mer än så är det svårare att lämna dem. Anledningen är att man riskerar att bli förälskad i platsen och då krävs det beslutsamhet att åka därifrån. Togianöarna ligger i Tominibukten på nordöstra delen av

ön Sulawesi och bestående av 56 små öar. Här lever runt 40 000 människor fördelade på 37 större byar och flera små samhällen. Öarna har bildats av vulkaniska bergarter och omges av korallrev som täckts av regnskog och så småningom utvecklades en unik undervattensvärld på platsen. Sedan oktober 2004 är hela ögruppen och havet mellan öarna en nationalpark.

Man åker till Togianöarna för att koppla av,

snorkla, dyka, sola, bada och utforska en av världens mest fantastiska undervattensvärldar bestående av både barriärrev och atoller. Här lever sjökor, gröna havssköldpaddor och i mangroveskogen gömmer sig näshornsfågeln och Sulawesis makakapor.

De största öarna är Batudaka, Togian och Talatakoh samt Malengeön där "Bajaufolket" funnit sin fristad. Bajaus har kallats för "havets nomader" och levtt på sina båtar sedan urminnes tider. Men på senare tid har de haft svårt att försörja sig på havet och tvingats skaffa sig fasta bosättningar på land. Åker man till Togianöarna skall man passa på att besöka Malengeön och byn Pulau Papan där en del av "Bajaus" lever. Byn är byggd på träpålar ute i havet och ditut leder en träbro som är en kilometer lång.

Boendet ordnar man på Sera Beach, Sifa Cottage, Lestari Cottages mfl. Personalen är vänliga och hjälpsamma och maten är god. Här ut är det kon-

tanter som gäller både på restaurangerna och när man hyr en träbåt. Restaurangerna serverar enbart indonesisk mat och fisken är alltid nyfångad. Glöm inte att packa ner både mat, vatten och toalettpapper när ni ger er ut på tur. Ta även med badkläder, rejäla vandrings skor, solhatt och en långärmad tröja som skydd för både mygg och solen. Det kan även vara bra att ta med en ficklampa för på en del platser stängs elen av nattetid.

Resan hit tar tid, men förslagsvis börjar den med en av Garuda Indonesias eller Lion Airs dagliga flygningar till Makassar, största staden på ön Sulawesi. Därifrån tar man sig vidare med bil eller buss. Från Gorontalo på Sulawesis norra halvö och från Ampana på Sulawesis östra halvö finns det en färjeförbindelse till huvudorten Wakai på Togianön. En annan färja går varje vecka från Ampana ut till de andra större byarna på Togianöarna.

Text: Lestari Sudirman Helin

Bild: Wikipedia och Lestari Sudirman Helin

TREVLIG SOMMAR

ÖNSKAR STYRELSEN

SIS PICKNICK
06/08/2016

SIS PASAR MALAM
01/10/2016

Bli medlem i SIS nu!

Årsavgiften för familj 250 kr/år, för person 150 kr/år, studerande 100 kr/år
Postgiro 4339734-8